

การมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของโครงการป่าชุมชน
บ้านกุฏิพระ ตำบลท่าข้าม อำเภอนาดูน จังหวัดเพชรบูรณ์¹

PARTICIPATION WITH THE EFFECTIVENESS OF THE PERFORMANCE OF
THE COMMUNITY FOREST PROJECT BANKUTIPHRA THAKHAM
SUBDISTRICT CHONDAEN DISTRICT PHETCHABUN PROVINCE

พระอธิการศิริ โชค แจ่มสว่าง²

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของโครงการป่าชุมชนบ้านกุฏิพระ ตำบลท่าข้าม อำเภอนาดูน จังหวัดเพชรบูรณ์ ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการมีส่วนร่วมของการปฏิบัติงานของโครงการป่าชุมชนบ้านกุฏิพระ (2) ศึกษาประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของโครงการป่าชุมชนบ้านกุฏิพระ (3) ศึกษาการมีส่วนร่วมมีผลต่อประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของโครงการป่าชุมชน บ้านกุฏิพระ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) โดยวิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา คือ สมาชิกในชุมชนหมู่บ้านกุฏิพระ อายุตั้งแต่ 20 ปี ขึ้นไป จำนวน 784 ราย ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานและรายงานผลด้วยสถิติเชิงอนุมาน วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของโครงการป่าชุมชนบ้านกุฏิพระ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า เมื่อพิจารณา (1) ระดับการมีส่วนร่วมของการปฏิบัติงานของโครงการป่าชุมชนบ้านกุฏิพระ โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย (2) ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของโครงการป่าชุมชนบ้านกุฏิพระ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย (3) การมีส่วนร่วมมีผลต่อประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของโครงการป่าชุมชนบ้านกุฏิพระ ตำบลท่าข้าม อำเภอนาดูน จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับปานกลาง ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานโครงการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ ปัจจัยด้านการตัดสินใจ ปัจจัยด้านการรับผลประโยชน์ และ ปัจจัยด้านการประเมินผลโครงการ ส่วนปัจจัยด้านการดำเนินกิจกรรมไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลในการปฏิบัติงานโครงการฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม, ประสิทธิภาพ

¹ บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของการค้นคว้าอิสระ เรื่อง การมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของโครงการป่าชุมชนบ้านกุฏิพระ ตำบลท่าข้าม อำเภอนาดูน จังหวัดเพชรบูรณ์

² นักศึกษาปริญญาโท โครงการทวิปริญญาโท หลักสูตรทวิปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

**PARTICIPATION WITH THE EFFECTIVENESS OF THE PERFORMANCE OF
THE COMMUNITY FOREST PROJECT BAN KUTIPHRA THAKHAM
SUBDISTRICT CHONDAEN DISTRICT PHETCHABUN PROVINCE**

Abstract

The study of the Participation with the effectiveness of the performance of the Community Forest Project at Ban Kuti Phra, Tha Kham Sub-district, Chon Daen District, Phetchabun Province. Their aimed to (1) study the participation of the Community Forest Project at Ban Kuti Phra; (2) the effectiveness of the community forest project at Ban Kuti Phra, (3) study participation and effects on the effectiveness of the Community Forest Project at Ban Kuti Phra. This research was a quantitative research by survey research (survey research). The sample group in this study consisted of 784 members of the Kutiphra village aged 20 years and over. The questionnaire was used as a tool as collect data. The analyzing descriptive statistics were mean, standard deviation, test hypotheses and report results with inferential statistics. Analysis of the relationship between participation and operational effectiveness of the Community Forest Project at Ban Kuti Phra, using Pearson's correlation coefficient. The analysis of the data showed that (1) the overall level of the Participation of the Community Forest Project at Ban Kuti Phra was at a low average level, (2) the overall level of Effectiveness of the Community Forest Project at Ban Kuti Phra was a low average level. (3) the Participation and effects on the Effectiveness of the Community Forest Project at Ban Kuti Phra was found that there was a moderate positive relationship. the variables of Influencing to the Project Performance Effectiveness which having statistical significance at the 0.05 level were the Decision Factor, the Benefit Factor, and the Project Evaluation Factor. While the Activity Factor had no influence on the effectiveness of the project implementation. statistically significant.

Keywords: Participation, effectiveness

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

นับเป็นความน่าพิศวงอันหนึ่งของโลกเราที่มีสรรพสิ่งมีชีวิตมากมายหลายชนิด ความหลากหลายของสรรพสิ่งมีชีวิตที่อยู่ในนิเวศที่อยู่อาศัยที่หลากหลายทั่วโลกซึ่งใช้เวลาวิวัฒนาการมานับร้อยล้านปี ทุกชีวิตของมนุษย์ได้พึ่งพาความหลากหลายทางชีวภาพ โดยผ่านกระบวนการนับไม่ถ้วน ความหลากหลายทางชีวภาพเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับเกษตรกรรม การพัฒนายารักษาโรค การประมง และการดำรงรักษาสมดุลของระบบนิเวศจากสถานการณ์โลกปัจจุบัน มนุษย์ได้นำความหลากหลายทางชีวภาพที่มีอยู่ดังกล่าวออกมาใช้ประโยชน์เพื่ออำนวยความสะดวกในการดำเนินชีวิตตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน จึงทำให้ทรัพยากรที่มีอยู่ตามธรรมชาติได้ถูกใช้ไปโดยน้ำมือของมนุษย์เป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดผลกระทบตามมาอย่างใหญ่หลวงต่อ

มวลมนุษยชาติที่กำลังเผชิญกับภาวะวิกฤตด้านสิ่งแวดล้อม สิ่งที่จะทำให้สถานการณ์กลับคืนมาได้ คือ ต้องสร้างความสมดุลของระบบนิเวศ วิถีปฏิบัติและเป็นการปรับตัวของการจัดการทรัพยากรภายในชุมชน ในการช่วยลดปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำทางสังคมของคนในชุมชน และเป็นแนวทางหนึ่งในการรักษาพื้นที่ป่าและความสมบูรณ์ของนิเวศป่าไม้ เพื่อให้ระบบนิเวศคงความสมดุล เนื่องจากป่าชุมชนเป็นกลไกที่สำคัญที่เป็นช่องทางให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์จัดการ พื้นที่ป่ามีความสมบูรณ์เพิ่มขึ้น และมีการใช้ทรัพยากรและผลผลิตจากป่าได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อความมั่นคงแห่งชีวิตของคนในชุมชน และที่สำคัญยิ่งคือเพิ่มความสามารถให้กับมนุษยชาติ ได้เรียนรู้การอยู่อย่างสมดุลกับธรรมชาติและดำรงชีพอยู่ได้อย่างมีความสุข

จากการที่ชุมชนบ้านกุฎิพระ ตำบลท่าข้าม อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์ ได้จัดให้มีโครงการป่าชุมชนในพื้นที่ชุมชน ทำให้ผู้ศึกษามีความสนใจที่จะทำการศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการจัดการป่าชุมชนบ้านกุฎิพระ โดยจะทำการศึกษาถึง กระบวนการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชน ที่มีต่อวิธีการในการจัดการพื้นที่ทรัพยากรป่าไม้ในชุมชนที่มีอยู่อย่างไร และมีปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อประสิทธิผลการดำเนินการจัดการและพัฒนาป่าชุมชน ตลอดจนมีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการอย่างไรบ้าง ตลอดจนการพัฒนาศักยภาพในการบริหารจัดการป่าชุมชนที่ยังมีอยู่ภายในหมู่บ้านกุฎิพระ โดยอาศัยความร่วมมือของคนในชุมชนในการบริหารจัดการต่อไปได้อย่างไร จนเกิดประสิทธิผลของการปฏิบัติงาน

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของการปฏิบัติงานของโครงการป่าชุมชนบ้านกุฎิพระ ตำบลท่าข้าม อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์
- 2) เพื่อศึกษาประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของโครงการป่าชุมชนบ้านกุฎิพระ ตำบลท่าข้าม อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์
- 3) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมมีผลต่อประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของโครงการป่าชุมชนบ้านกุฎิพระ ตำบลท่าข้าม อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์

สมมติฐานการวิจัย

- 1.การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจมีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิผลของการปฏิบัติงานของโครงการป่าชุมชนบ้านกุฎิพระ ตำบลท่าข้าม อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมมีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิผลของการปฏิบัติงานของโครงการป่าชุมชนบ้านกุฎิพระ ตำบลท่าข้าม อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์
3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิผลของการปฏิบัติงานของโครงการป่าชุมชนบ้านกุฎิพระ ตำบลท่าข้าม อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลโครงการ มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิผลของการปฏิบัติงานของโครงการป่าชุมชนบ้านกุฎิพระ ตำบลท่าข้าม อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์

วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย (population) คือ สมาชิกในชุมชนหมู่บ้านกุฎิพระที่มีอายุตั้งแต่ 20 ปี ขึ้นไป จำนวน 784 คน การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตร ทาโร ยามาเน่ (taro Yamane, 1970) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (purposive Sampling) กำหนดความเชื่อมั่นร้อยละ 90 สัดส่วนความคลาดเคลื่อน (e) เท่ากับ 0.10 ซึ่งเมื่อแทนค่าสูตรของ Yamane แล้ว สัดส่วนขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ได้มีค่าเท่ากับ 100 คน ผู้วิจัยจึงกำหนดให้กลุ่มตัวอย่างของงานวิจัย มีจำนวน 89 คน

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

Armstien (1969 อ้างถึงใน สมบัติ นามบุรี, 2562) ได้กล่าวไว้ว่า การเข้าไปมีส่วนร่วมโดยไม่มีบทบาทอะไรเลยย่อมไม่ได้ผลการมีส่วนร่วมที่มีคุณภาพนั้น ผู้เข้าร่วมจะต้องรู้จักใช้อำนาจและสามารถควบคุมกิจกรรมนั้นได้จึงจะทำให้เกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพ และทางด้านของ Keith (1972, p.136) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมได้สอดคล้องกับ Armstien (1969) หมายถึง การเกี่ยวข้องทางจิตและอารมณ์ (mental and emotional involvement) ของบุคคลหนึ่งในสถานการณ์กลุ่ม (group situation) ซึ่งผลการเกี่ยวข้องดังกล่าวเป็นเหตุผลเร้าใจให้กระทำใ้บรรลุจุดมุ่งหมายของกลุ่มนั้น กับทั้งให้เกิดความรู้สึกรับผิดชอบกับกลุ่มดังกล่าวด้วย ส่วน Berkley (1975 อ้างถึงใน วชิรวัชร งามละม่อม, 2559) นั้น ได้กล่าวว่าการมีส่วนร่วมนั้น คือ การที่ผู้นำเปิดโอกาสให้ผู้ตามทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมตัดสินใจในการทำงานเท่าที่จะสามารถกระทำได้ และ William Erwin (1976) การมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการพัฒนา ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ แก้ปัญหาของตนเอง ส่วนทางด้าน Cohen & Uphoff (1981 อ้างถึงใน วชิรวัชร งามละม่อม, 2559) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง สมาชิกของชุมชนต้องเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องใน 4 มิติ ได้แก่ 1.) การมีส่วนร่วมการตัดสินใจว่าควรทำอะไรและอย่างไร 2.) การมีส่วนร่วมเสียสละในการพัฒนารวมทั้งลงมือปฏิบัติตามที่ได้ตัดสินใจ 3.) การมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดจากการดำเนินงาน 4.) การมีส่วนร่วมในการประเมินผลโครงการ ทางด้าน Brownlea (1987, p.21) มีการกล่าวว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง การได้รับความยินยอมให้เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการตัดสินใจ การเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผล หรือการที่บุคคลหนึ่งที่ได้รับการปรึกษาหารือเมื่อเกิดปัญหาต่างๆ ตามแนวคิด Bearley (1990, p.28) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่าเป็นกระบวนการของความร่วมมือกัน (collaborative Process) และเป็นรูปแบบหนึ่งของปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (social interaction) ซึ่งจะต้องมีความเกี่ยวพันกันกับกระบวนการเสริมสร้างพลังอำนาจ (empowerment) การแบ่งปันอำนาจหรือการใช้อำนาจร่วมกันระหว่างบุคคล ตามความเห็นของ Oakley (1991, p.8) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วม หมายถึง การดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ 3 ลักษณะต่อไปนี้

คือ 1.) เป็นการให้การช่วยเหลือ 2.) เป็นการให้อำนาจ และ 3.) เป็นงานขององค์กร โดยย้ำความสำคัญของการให้อำนาจว่า หมายถึง การมีส่วนร่วมการให้อำนาจ

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมนั้นเป็นสิ่งสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะว่าการกระทำกิจกรรมใดๆ ก็ตามถ้าหากขาดการมีส่วนร่วมแล้ว จะทำให้กิจกรรมนั้นไม่ประสบผลสำเร็จ ดังนั้น จากการศึกษาความหมายของการมีส่วนร่วมของนักวิจัยหลายๆ ท่าน ผู้วิจัยได้ทำการสรุปความหมายของการมีส่วนร่วมในแนวความคิดของผู้วิจัยได้ว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การที่กลุ่มบุคคลที่มีความคิดเห็นในแนวทางเดียวกันได้ทำการรวมกลุ่มเพื่อดำเนินกิจกรรมเพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อกลุ่มของตน และส่วนรวมในการที่จะร่วมเสนอความคิดเห็น และร่วมการตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ที่ทางกลุ่มได้ตั้งเป้าหมายเพื่อจัดทำเป็นโครงการต่างๆ ขึ้น เพื่อให้โครงการต่างๆ ที่จะดำเนินการนั้นประสบผลสำเร็จในการดำเนินงาน สิ่งที่สำคัญคือ ทุกๆ คนในกลุ่มนั้นจะต้องมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และร่วมดำเนินกิจกรรมของกลุ่มให้บรรลุเป้าหมายที่ทางกลุ่มได้วางไว้ นั่นเอง

กระบวนการมีส่วนร่วม

Cohen, J.M., & Uphoff, N.T. (1980 อ้างถึงใน วชิรวัชร งามละม่อม, 2559) จะเห็นได้ว่าจากแนวคิดดังกล่าวนี้ เห็นว่า มีความเป็นระบบในเรื่องของประเด็นสำคัญ โดยเขาได้มีการนำเอากระบวนการมีส่วนร่วมจากนักวิชาการทั้งหลายมาประมวลเป็นแนวคิดหลัก และยังสามารถสรุปแบบกระบวนการมีส่วนร่วมไว้ดังนี้

ขั้นที่ 1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (decision Making) ในกระบวนการของการตัดสินใจนั้น ประการแรกสุดที่ต้องกระทำ คือ การกำหนดความต้องการและการจัดลำดับความสำคัญ ต่อจากนั้นก็เลือกนโยบายและประชาชนที่เกี่ยวข้อง การตัดสินใจนี้เป็นกระบวนการต่อเนื่องที่ต้องดำเนินการไปเรื่อยๆ ตั้งแต่การตัดสินใจในช่วงเริ่มต้น การตัดสินใจในช่วงดำเนินการวางแผน และการตัดสินใจในช่วงการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้

ขั้นที่ 2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (implementation) ในส่วนที่เป็นองค์ประกอบของการดำเนินงานโครงการนั้นได้มาจากคำถามว่าใครจะทำประโยชน์ให้แก่ใคร การได้บ้างและจะทำประโยชน์ได้โดยวิธีใด เช่น การช่วยเหลือด้านทรัพยากรการบริหาร การงานและการประสานงานและการขอความช่วยเหลือ เป็นต้น

ขั้นที่ 3 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (benefits) ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์นอกจากความสำคัญของผลประโยชน์ในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพแล้ว ยังจะต้องพิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่มด้วย ผลประโยชน์ของโครงการนี้รวม ทั้งผลที่เป็นประโยชน์ทางบวกและผลที่เกิดขึ้นในทางลบที่เป็นผลเสียของโครงการ ซึ่งจะเป็นประโยชน์และเป็นโทษต่อบุคคลและสังคมได้

ขั้นที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (evaluation) การมีส่วนร่วมในการประเมิน ผลนั้นสิ่งสำคัญจะต้องสังเกต คือ ความเห็น (views) ความชอบ (preferences) และความคาดหวัง (expectation) ซึ่งมีอิทธิพลสามารถแปรเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลในกลุ่มต่างๆ ได้

สรุปผู้วิจัยเลือกที่จะใช้แนวความคิดและทฤษฎีการมีส่วนร่วมของ Cohen & Uphoff (1981 อ้างถึงใน วชิรวัชร งามละม่อม, 2559) ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง สมาชิกของชุมชนต้องเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องใน 4 มิติ ได้แก่ 1.) การมีส่วนร่วมการตัดสินใจว่าควรทำอะไรและอย่างไร 2.) การมีส่วนร่วมเสียดสีในการพัฒนา รวมทั้งลงมือปฏิบัติตามที่ได้ตัดสินใจ 3.) การมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดจากการดำเนินงาน 4.) การมีส่วนร่วมในการประเมินผลโครงการ สำหรับการศึกษามีส่วนร่วมกับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของโครงการป่าชุมชนบ้านกุฎิพระ ตำบลท่าข้าม อำเภอนนทบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ในครั้งนี้

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

Georgopoulos and Tanenbaum (1975) ได้ทำการกล่าวไว้ว่า ประสิทธิภาพขององค์การ (organizational Effectiveness) หมายถึง ขอบเขต (extent) ของการที่องค์การในฐานะเป็นระบบทางสังคมสามารถบรรลุถึงวัตถุประสงค์ ได้โดยทรัพยากรและแนวทางที่มีอยู่ โดยไม่ทำให้ทรัพยากรและเสียหาย และไม่สร้างความเดือดร้อนให้แก่สมาชิก ซึ่งแนวทางที่ใช้ในการวัดประสิทธิผลขององค์การตั้งอยู่บนวิธีการและเป้าหมาย (means and Ends) โดยเกณฑ์บ่งชี้ในการวัดประสิทธิผล คือ ความสามารถในการผลิตขององค์การ ความยืดหยุ่นขององค์การในรูปของความสำเร็จในการปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงภายในองค์การ และทางด้านของ Katz & Kahn (1978) นั้นได้ระบุว่านอกเหนือจากการที่องค์การจำเป็นต้องมีประสิทธิภาพแล้วองค์การยังจำเป็นต้องธำรงรักษาสภาพความเป็นองค์การ (organization maintenance) ไว้ให้ได้ ซึ่งการรักษาสภาพนี้วัดได้จากตัวแปรที่สำคัญ เช่น ขวัญของคนในองค์การ (morale) ภาพพจน์ต่อสาธารณะ (public image) ขององค์การ ข้อจำกัดทางกฎหมาย (legal constraints) ความพึงพอใจของลูกค้าขององค์การ เป็นต้น ส่วน Gibson Others (1982, p. 812) นิยามประสิทธิผลไว้ว่า ประสิทธิภาพเป็นเรื่องของการกระทำใด ๆ ที่มีความมุ่งหมายจะได้รับผลอะไรสักอย่างให้เกิดขึ้น การกระทำหรือความพยายามจะมีประสิทธิผลสูงต่ำเพียงใด ขึ้นอยู่กับว่าผลที่ได้รับตรงนั้น ตรง ครบถ้วน ทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ และใช้พลังงานน้อยเพียงใด และ Seashore & Yuchtman quoting Hall (1991) ได้ความหมายว่า ประสิทธิภาพขององค์การ คือ ความสามารถขององค์การในการนำทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดและมีคุณค่าจากสภาพแวดล้อมมาใช้ประโยชน์เพื่อสนับสนุนการดำเนินการขององค์การ ส่วนทาง Hoy & Miskel (1991, p. 51) กล่าวว่า ประสิทธิภาพขององค์การ หมายถึงการที่ผู้บริหารสามารถใช้ภาวะผู้นำ เป็นศูนย์กลางในการจัดการศึกษาทำให้ครูและนักเรียนเกิดความพึงพอใจ เป็นผลทำให้การดำเนินงานของโรงเรียนมีประสิทธิผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ส่วน Yuchtman, E. and Seashore, S.E. (1967: 154) ให้ความหมายของประสิทธิภาพขององค์การในแง่ของตำแหน่งการต่อรองขององค์การ หมายถึง ความสามารถขององค์การในการได้มาซึ่งทรัพยากรที่

หายากและมี 17 ค่าจากสภาพแวดล้อม อีกนัยหนึ่งก็คือความสามารถในการได้มาซึ่งทรัพยากรที่หายากและมีค่าจาก สภาพแวดล้อม อีกนัยหนึ่งก็คือการประเมินความสามารถขององค์กรในฐานะที่เป็นระบบการได้มาซึ่ง ทรัพยากร ทางด้านของ Bertrom M. Gross (1972: 302-310) ให้ความหมายของประสิทธิผลว่าเป็นการสมคูลอย่างดี ที่สุดระหว่างกิจกรรมด้านการปรับตัว และการรักษาสภาพ ดังนี้กิจกรรมขององค์กรซึ่งเป็นเครื่องตัดสินการ ปฏิบัติขององค์กรว่ามีประสิทธิผลหรือไม่จึงประกอบไปด้วยกิจกรรมดังต่อไปนี้คือ 1. การได้มาซึ่งทรัพยากร 2. การใช้ปัจจัยนำเข้า (input) อย่างมีประสิทธิภาพเมื่อเทียบกับผลผลิต (output) 3. การผลิตผลผลิตในรูปแบบบริการหรือสินค้า 4. การปฏิบัติงานด้านเทคนิคและด้านการบริหารอย่างมีเหตุผล 5. การลงทุนในองค์กร 6. การปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของพฤติกรรม 7. การสนองตอบความสนใจที่แตกต่างกันของบุคคลและกลุ่ม สำหรับ Moorhead & Griffin (2001 : 46) ให้ความหมายประสิทธิผลว่า ประสิทธิภาพที่สูงสูงจะอยู่ที่ความหลากหลายของผลลัพธ์ของบุคคล ผลลัพธ์กลุ่ม และผลลัพธ์ขององค์กร ซึ่งบางครั้ง ความแตกต่างของประเภทก็จะทำให้ผลลัพธ์ขององค์กรแตกต่างกัน ซึ่งในแต่ละผลลัพธ์ก็เป็นปัจจัยที่สำคัญของประสิทธิผลขององค์กร

จากการที่ได้ทำการศึกษาความหมายของประสิทธิผลของนักวิจัยต่างชาติหลายๆ ท่าน ผู้วิจัยได้ทำการสรุปความหมายของประสิทธิผลแนวทางของผู้วิจัย ได้ว่า ประสิทธิภาพเป็นเรื่องของการกระทำใด ๆ ที่มีความมุ่งหมายจะได้รับผลแห่งการกระทำนั้น โดยการกระทำหรือความพยายามจะมีประสิทธิผลสูงต่ำเพียงใดก็ย่อมขึ้นอยู่กับว่าผลที่ได้รับตรงนั้น ตรง ครบถ้วน ทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ และใช้พลังงานน้อยเพียงใด ตลอดทั้งยังหมายถึงความสามารถขององค์กรต่างๆ ในการนำทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดและมีคุณค่าจากสภาพแวดล้อมมาใช้ประโยชน์เพื่อสนับสนุนการดำเนินการขององค์กร เพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรนั้นๆ จะได้ประสบผลสำเร็จ

ตามแนวความคิดของ Peterson & Plowman (อ้างถึงใน วารุณีเกิด ก่อวงษ์, 2561, 29) ได้แนวความคิดด้านองค์ประกอบของการวัดประสิทธิผลการปฏิบัติงาน จำแนกเป็น 4 องค์ประกอบได้แก่

1. คุณภาพของงาน (quality) คือ การที่ผู้ผลิตหรือผู้ปฏิบัติงาน และผู้ใช้งานได้รับประโยชน์ ได้รับความพึงพอใจทั้ง 2 ฝ่าย โดยผลการทำงานถูกต้องตามมาตรฐานเดียวกัน มีความรวดเร็วและให้เกิดผลประโยชน์กับองค์กร

2. ปริมาณงาน (quantity) คือ ปริมาณงานที่เจ้าหน้าที่สามารถปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานที่องค์กรกำหนดไว้ อย่างมีความเหมาะสมและอยู่บนพื้นฐานของความเป็นไปได้

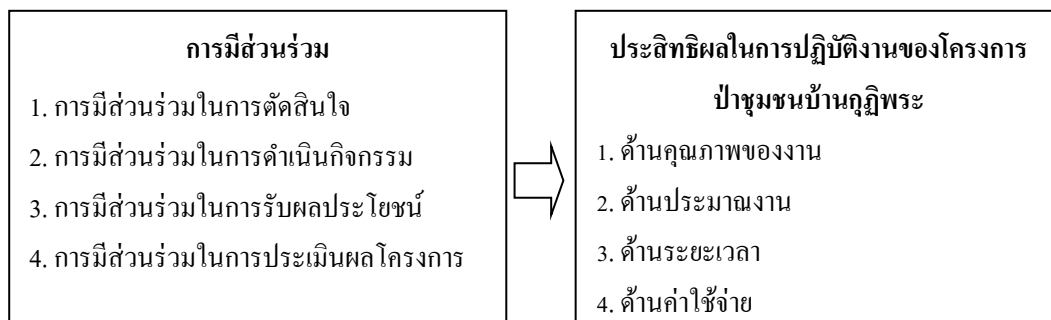
3. เวลา (time) คือ สิ่งที่สำคัญในการบริหารจัดการของผู้ปฏิบัติงาน อาจจะใช้เทคนิคและวิธีการต่างๆ เพื่อให้ปฏิบัติงานได้อย่างสะดวก รวดเร็วภายในระยะเวลาที่เหมาะสม

4. ค่าใช้จ่าย (cost) คือ ต้นทุนที่ใช้ในการดำเนินงาน หรือใช้ทรัพยากรต่างๆ น้อยที่สุดและได้ผลกำไรสูงสุด แต่ทั้งนี้้องค์การต้องคำนึงถึงความเป็นไปได้เพื่อให้เกิดประสิทธิผลที่สูงสุดขององค์กร เกิดความคุ้มค่าของทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด และเกิดความสูญเสียให้น้อยที่สุด

สรุปผู้วิจัยเลือกที่จะใช้แนวความคิดและทฤษฎีประสิทธิผลของ Peterson & Plowman (อ้างถึงใน วารุณีเกิด ก่อวงษ์, 2561, 29) ในแนวความคิดด้านองค์ประกอบของการวัดประสิทธิผลการปฏิบัติงาน สามารถจำแนกเป็น 4 องค์ประกอบ ที่สำคัญ ซึ่งประกอบด้วย 1.คุณภาพของงาน 2.ปริมาณงาน 3.เวลา 4. ค่าใช้จ่าย สำหรับการศึกษามีส่วนร่วมกับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของโครงการป่าชุมชนบ้านกุฎิพระ ตำบลท่าข้าม อำเภอนนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์ ในครั้งนี้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งนี้จะทำการศึกษาเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วม เพื่อให้ทราบถึงประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของโครงการป่าชุมชนบ้านกุฎิพระ ตำบลท่าข้าม อำเภอนนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยการ ทบทวนวรรณกรรม แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการแรงจูงใจ และแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ผู้วิจัยได้นำ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของ Cohen & Uphoff (1981 อ้างถึงใน วชิรวัชร งามละม่อม, 2559) และตัวแปรตามประสิทธิผลการปฏิบัติงานของ Peterson & Plowman (อ้างถึงใน วารุณีเกิด ก่อวงษ์, 2561, 29) ซึ่งจะสอดคล้องกับการดำเนิน โครงการป่า ชุมชนบ้านกุฎิพระ ให้ประสบผลสำเร็จตามโครงการที่ได้วางไว้ ในการบริหารจัดการตามแนวความคิดและ ทฤษฎีดังกล่าว คือ ด้านคุณภาพงาน ด้านปริมาณงาน ด้านเวลา ด้านค่าใช้จ่าย

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุมากกว่า 50 ปี ขึ้นไป แต่งงานแล้ว จบการศึกษาต่ำกว่า ระดับปริญญาตรีและทำอาชีพเกษตรกร รายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท

ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของโครงการป่าชุมชนบ้านกุฎิพระ

ตำบลท่าข้าม อำเภอนนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์

ตารางที่ 1 ระดับการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน

การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน	$\bar{X}$	S.D	ระดับความคิดเห็น
1.ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	2.11	1.076	น้อย
2.ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม	2.62	0.906	ปานกลาง
3.ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	2.35	0.776	น้อย
4.ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลโครงการ	2.39	0.960	น้อย
รวม	2.37	0.810	น้อย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของโครงการป่าชุมชนบ้านกุฏิพระ ตำบลท่าข้าม อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยรวม อยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย 2.37 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.810

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม มีความเห็นมากที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 2.62 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.906 รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินโครงการ อยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย 2.39 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.960 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย 2.35 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.776 และระดับความเห็นน้อยที่สุดคือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ อยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย 2.11 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.076

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน

ประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน	$\bar{X}$	S.D	ระดับความคิดเห็น
1.ด้านคุณภาพงาน	2.32	0.965	น้อย
2.ด้านปริมาณงาน	2.26	1.026	น้อย
3.ด้านระยะเวลา	2.43	0.959	น้อย
4.ด้านค่าใช้จ่าย	2.26	0.924	น้อย
รวม	2.32	0.886	น้อย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของโครงการป่าชุมชนบ้านกุฏิพระ ตำบลท่าข้าม อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์ . ในภาพรวม อยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย 2.32 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.886

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ระดับความคิดเห็น เกี่ยวกับประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน มากที่สุดคือ ด้านระยะเวลา อยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย 2.43 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.959 รองลงมาคือ ด้านคุณภาพอยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย 2.32 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.965 ด้านปริมาณงาน อยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย 2.26 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.026 และ ด้านค่าใช้จ่าย อยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย 2.26 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.924 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมด้านต่าง ๆ ของสมาชิกในชุมชนบ้านกุฏิพระ กับประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน โครงการป่าชุมชนบ้านกุฏิพระ ตำบลท่าข้าม อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์

การมีส่วนร่วม	ประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน		ระดับความสัมพัทธ์	ทิศทาง
	Pearson Correlation	p-value		
การตัดสินใจ	.646**	.000	ปานกลาง	ทิศทางเดียวกัน
การดำเนินกิจกรรม	.686**	.000	ปานกลาง	ทิศทางเดียวกัน

การรับผลประโยชน์	.812**	.000	สูง	ทิศทางเดียวกัน
การประเมินผลโครงการ	.710**	.000	สูง	ทิศทางเดียวกัน

ผลการวิเคราะห์พบว่า การมีส่วนร่วมด้านต่าง ๆ ของสมาชิกในชุมชนบ้านกุฎิพระ มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานโครงการป่าชุมชนบ้านกุฎิพระ ตำบลท่าข้าม อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์ อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05

สำหรับระดับความสัมพันธ์นั้น สามารถพิจารณาได้จากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ สามารถเรียงลำดับได้ดังนี้ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ การรับผลประโยชน์ มีค่ามากที่สุด แสดงว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์มีความสัมพันธ์มากกว่าด้านอื่น ๆ รองลงมาคือ การประเมินผลโครงการ การดำเนินกิจกรรม และการตัดสินใจ ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยระหว่างการมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานโครงการป่าชุมชนบ้านกุฎิพระ ตำบลท่าข้าม อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์

การมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชนบ้านกุฎิพระ	ประสิทธิผลในการปฏิบัติงานโครงการ				
	S. D	b	β	t	p- value
ค่าคงที่		0.068		2.160	.699
ด้านการตัดสินใจ	0.087	.154	.151	1.776*	.079
ด้านการดำเนินกิจกรรม	.100	.018	.019	.186	.854
ด้านการรับผลประโยชน์	.113	.635	.557	5.612**	.000
ด้านการประเมินผลโครงการ	.086	.187	.202	2.160**	.034

$R = 0.841$; $R^2 = 0.707$; $F = 50.629$; p- value = 0.000

ผลการวิเคราะห์พบว่า พบว่า ตัวแปร สามารถอธิบายประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน ได้แก่ การมีส่วนร่วมด้านการตัดสินใจ ด้านการรับผลประโยชน์ และด้านการประเมินผลโครงการมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลในการปฏิบัติงานโครงการป่าชุมชนบ้านกุฎิพระ ตำบลท่าข้าม อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์ $R^2 = 0.707$ หมายความว่า ตัวแปร อิสระทั้ง 3 ตัวมีความสามารถในการอธิบาย ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโครงการ ได้ร้อยละ 70.7 อย่างมีนัยสำคัญที่ $P < 0.01$ โดยตัวแปรที่มี อิทธิพลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานที่สุดคือ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ เพราะมีค่าสัมประสิทธิ์มาตรฐาน (β) เท่ากับ 0.557 รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมในการประเมินผลโครงการ มีค่าสัมประสิทธิ์มาตรฐาน(β) เท่ากับ 0.202 และสุดท้าย คือ การมีส่วนร่วมการตัดสินใจโครงการ เพราะมีค่าสัมประสิทธิ์มาตรฐาน (β) เท่ากับ 0.151

สมการพยากรณ์การมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชนบ้านกุฎิพระมีผลต่อประสิทธิผลในการปฏิบัติงานโครงการป่าชุมชนบ้านกุฎิพระ ตำบลท่าข้าม อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์ เมื่อนำการมีส่วนร่วมทุกด้านมาเข้าสมการในรูปแบบคะแนนดิบ เป็นดังนี้

$$\text{ประสิทธิผลการปฏิบัติงาน} = 0.635 (\text{การรับผลประโยชน์}) + 0.187 (\text{การประเมินผลโครงการ}) + 0.154 (\text{การตัดสินใจ}) + 0.018 (\text{การดำเนินกิจกรรม})$$

สรุปและการอภิปรายผล

1. ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุมากกว่า 50 ปี ขึ้นไป แต่งงานแล้ว จบการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรีและทำอาชีพเกษตรกร รายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาทอาจกล่าวได้ว่าสมาชิกในชุมชนส่วนใหญ่เป็นกลุ่มคนสูงอายุที่อยู่บ้าน ไม่ได้ออกไปทำมาหากินนอกหมู่บ้าน

2. จากผลการศึกษามีส่วนร่วมของสมาชิกหมู่บ้านกุฎิพระต่อประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน โครงการป่าชุมชนบ้านกุฎิพระ ตำบลท่าข้าม อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์โดยรวม มีความระดับคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย 2.37 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม มีความคิดเห็นมากที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 2.62 รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินโครงการ อยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย 2.39 ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย 2.35 และระดับความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ อยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย 2.11

3. ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน โครงการป่าชุมชนบ้านกุฎิพระ ประกอบด้วย 4 ด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านระยะเวลา อยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย 2.43 รองลงมาคือ ด้านคุณภาพอยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย 2.32 ด้านปริมาณงาน อยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย 2.26 และ ด้านค่าใช้จ่าย อยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย 2.26 ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

1. การสร้างความมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานโครงการต่าง ๆ ให้กับสมาชิกในชุมชน ควรได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานเนื่องจากหน่วยงานเหล่านี้ มีงบประมาณ มีทรัพยากรที่เป็นบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และต้องสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนในพื้นที่ตระหนักและให้เห็นถึงความสำคัญของการใช้ประโยชน์จากป่าชุมชน รวมทั้งมีส่วนร่วมในการดูแล บำรุงรักษาผืนป่าไม้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักของการมีส่วนร่วม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ต้องคำนึงถึงความพร้อมของประชาชน ทั้งด้านบุคลากร อุปกรณ์ และงบประมาณที่สนับสนุนอย่างเพียงพอ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ทำการศึกษากลุ่มตัวอย่างเฉพาะ 1 โครงการ และเพื่อให้ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในทุกภาคส่วน ในอนาคตจึงควรทำการศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในกลุ่มงาน โครงการ และกลุ่มอาชีพอื่น ๆ เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนา การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานโครงการฯ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผล รวมถึงนำผลการวิจัยมาพิจารณาเป็นแนวทางในการบริหารโครงการในหน่วยงาน องค์กร ต่างๆ และประการสุดท้ายสามารถนำผล

การศึกษาไปใช้เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐาน และเป็นประโยชน์ทางการศึกษาแก่ผู้สนใจต้องการศึกษา และในการวิจัยในอนาคต

บรรณานุกรม

ขนิษฐา โഴ๊ะประสิทธิ์.(2563).การมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม กรณีศึกษา ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร. โครงการทวิปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์และบริหารธุรกิจ รุ่นที่ 13.กรุงเทพฯ.มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ทศพล พงษ์ดี๊ะ, กอบกุลณ์ คำปลอด, ยุทธศาสตร์ หน่อแก้ว.(2562) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการป่าชุมชนบ้านป่าชาววิวัฒน์ ตำบลนางแล อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย.มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

ปัญญา เฉลียวชาติ.(2560).การมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์.มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

พัชรินทร์ โชคศิริ.(2560).การจัดการทรัพยากรร่วม:ศึกษากรณีป่าชุมชนในอำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ. คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ภริษา สวานบ่อแร่.(2563).ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน ของบุคลากรเทศบาลเมืองแพรกษา จังหวัดสมุทรปราการ. โครงการทวิปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์และบริหารธุรกิจ รุ่นที่ 13.กรุงเทพฯ.มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

มณฑา อยู่สุภาพ.(2563).คุณภาพชีวิตในการทำงานมีผลต่อประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของ พนักงานเทศบาลเมืองบางกรวย.โครงการทวิปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์และบริหารธุรกิจ รุ่นที่ 13. กรุงเทพฯ.มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

รัตนากร ลาพงษ์.(2563).การประสานงานที่มีผลต่อประสิทธิผลของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร. โครงการทวิปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์และบริหารธุรกิจ รุ่นที่ 13.กรุงเทพฯ.มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

วารุณี เกิดก่อวงษ์.(2561).ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของบุคลากร สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. ทวิปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์และบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

วิชุดา แสงศรี.(2563).แรงจูงใจภายในส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของบุคลากร องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร.โครงการทวิปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์และบริหารธุรกิจ รุ่นที่ 13. กรุงเทพฯ.มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

วชิรวัชร งามละม่อม.(2559).ทฤษฎีการมีส่วนร่วม.http://learningofpublic.blogspot.com/2016/02/blog-post_79.html.

สมบัติ นามบุรี.(2562).ทฤษฎีการมีส่วนร่วมในงานรัฐประศาสนศาสตร์.มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต.

- Albanese, R. (1981). *Managing: Toward accountability for performance* (3rd ed.). Homewood, IL: Richard D. Irwin.
- Cohen, J.M. , & Uphoff, N.T. (1981). *Rural Development Participation: Concept and Measure for Project Design Implementation and Evaluation: Rural Development Committee Center for international Studies*. New York: Cornell University Press.
- Cascio, W. (1998). *Managing human resources: Productivity, quality of work life profits* (5th ed.). Boston: Irwin/McGraw-Hill.
- Edgar H. Schein. (1970). *Organizational Psychology*. 2 nd. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall, Inc. *Encyclopedia of Education Evaluation*. San Francisco: Jossey –Bass.
- Gibson, J.H., John, M.I. & James H.D. (1982). *Orgionizations : Behavior structure and Processes*. (4th ed.), Austin, TX : Business Publications.
- House.Beach, S. (1975). *Personnel: The management of people at work* (3rd ed.). New York: Macmillan.
- Huntington, S. & Nelson, S. (1975). *No easy choice: political participation in developing countries*. New York: Harvard University Press.
- Hoy, Wayne. K and Cecil G. Miskel. (1991). *Educational Administration : Theory Research and Practice: 4 thed*. New York : Harper Collins.
- Keith, D. (1972). *Human behavior at work-human relations and organizational behavior*. New York: McGraw-Hill Book.
- Petersen, E. & Plowman, G. E. (1989). *Business organization and management*. Illinois: Irwin.
- Rainey, H. G., Backoff, R. W., & Levine, c. N. (1976). *Comparing public and private organizations*. *Public Administration Review*, March-April.
- Taro Yamane. (1970). *Statistic : an Introductory Analysis*. 2nd ed. New York : Harper & Row.